

11 ශ්‍රේණිය

භූගෝල විද්‍යාව

කියවීම් ද්‍රව්‍යය

ඒකකය 2

ශ්‍රී ලංකාවේ
ස්වභාවික සම්පත්

ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික සම්පත්

අයි.නිශාන්ති

ව/ගිරි/සඳුලංකා ජාතික පාසල

හැඳින්වීම

මිනිස් අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා ඉවහල් වන පරිසර පද්ධතියේ පවතින ජීව අජීවී ද්‍රව්‍යයන් ස්වභාවික සම්පත් ලෙස හඳුන්වයි. ස්වභාවික සම්පත් රාශියක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ දක්නට ලැබේ. ඉන් කිහිපයක් පහතින් දැක්වේ.

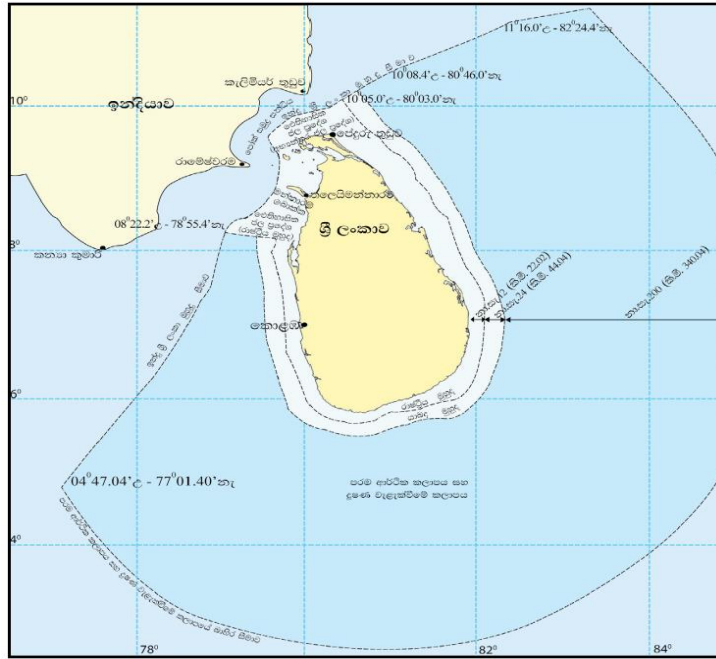
- සාගරය
- භූමිය
- පස
- ජලය
- වනාන්තර
- පාෂාණ
- මිනිරන්

1 සාගරය

ශ්‍රී ලංකාවට නිශ්චිත ගොඩ බිම දේශයක් මෙන්ම සාගර කොටසක්ද අයත් ය. ලෝකයේ සෑම වෙරළබඩ රාජ්‍ය එකටම හිමි සාගර කොටසක් පවතී. ලොව පුරා ක්‍රියාත්මක වූ **අන්තර් ජාතික සාගර නීතිය** මගින් එම රටවලට අයත් සාගරයේ සීමාව තීරණය කරනු ලැබේ. එම නීතිය **1994 නොවැම්බර් 16** වන දින ලොව පුරා ක්‍රියාත්මක විය.

1.1. අන්තර් ජාතික සාගර නීතිය ට අනුව ශ්‍රී ලංකාවට හිමි සාගරික මුහුදු කලාප

- 1. රාජ්‍යීය මුහුදු සීමාව
- 2. යාබද මුහුදු කලාපය
- 3. පරම ආර්ථික කලාපය

1. රාජ්‍යීය මුහුදු

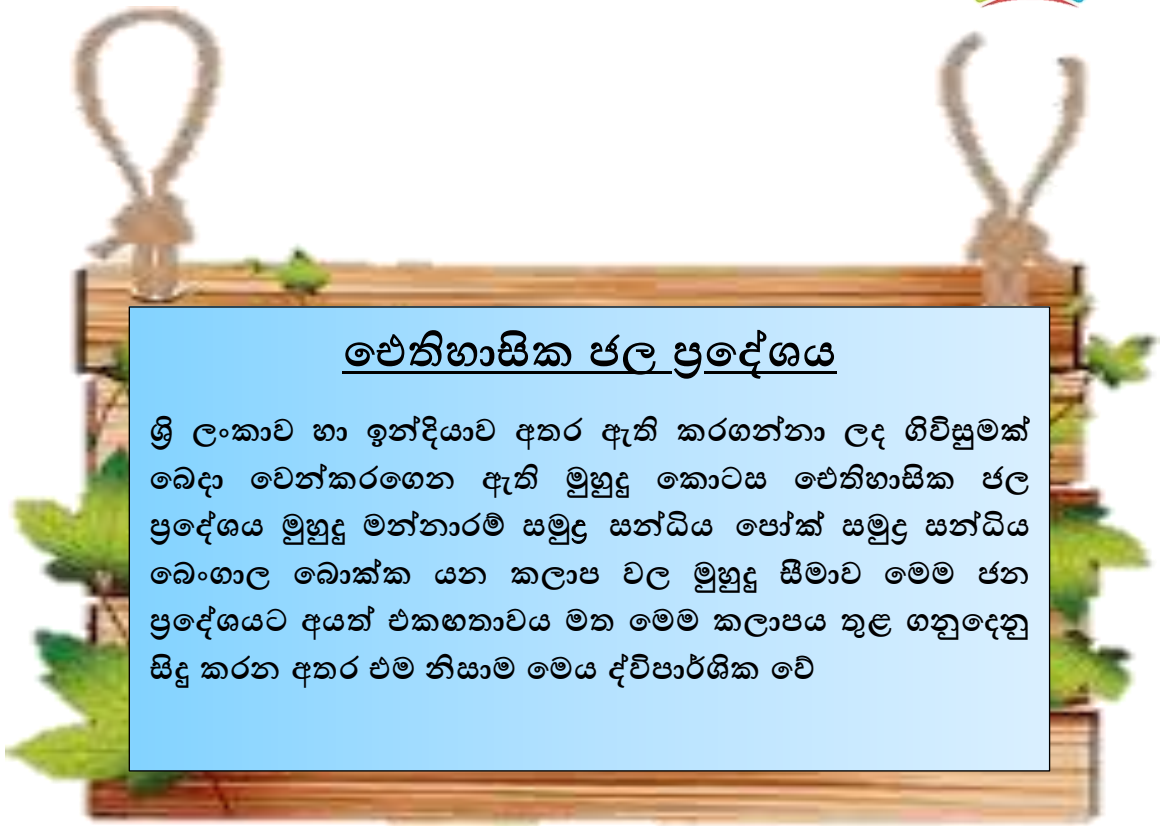
- සෑම වෙරළ බඩ රාජ්‍ය වෙරළ සීමාවේ සිට නාවික සැතපුම් 12 (22.02km) නොඉක්මවන සේ අයත් වන මුහුදු සීමාව රාජ්‍යීය මුහුදු සීමාව වේ.
- සීමාවේ පවතින ගුවන් මුහුදු එහි අභ්‍යන්තර ඇති සියලුම සම්පත් ශ්‍රී ලංකාවට අයත් වේ.

2. යාබද මුහුදු කලාපය

- යාබද කලාපය නාවික සැතපුම් 12 - 24 (44.04 km) දක්වා කලාපය යාබද මුහුදු කලාපය ලෙස හඳුන්වයි.
- ශ්‍රී ලංකාවේ කලාපය තුළ සංකමණ ධීවර හා සනීපාරක්ෂක නීති කඩ කිරීම වැළැක්වීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට අදාළ රජයට බලය සතු වීම මෙන්ම දඬුවම් කිරීමට ද අයිතියක් ඇත.

3. පරම ආර්ථික කලාපය

- නාවික සැතපුම් 24 - 200 (340.04km) දක්වා වූ කලාපය , පරම ආර්ථික කලාපය ලෙස හඳුන්වයි.
- පවතින ජීව අජීවී ස්වභාවික සම්පත් මුහුදු පත්ල හා මුහුදු පත්ලට ඉහළින් පවතින ජලාශ අවකාශ කොටස් වල ස්වාධීන අයිතිය එම රාජ්‍යය සතු වේ.

ජාතික ජල ප්‍රදේශය

ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියාව අතර ඇති කරගන්නා ලද ගිවිසුමක් බෙදා වෙන්කරගෙන ඇති මුහුදු කොටස ජාතික ජල ප්‍රදේශය මුහුදු මන්නාරම් සමුද්‍ර සන්ධිය පෝක් සමුද්‍ර සන්ධිය බෙංගාල බොක්ක යන කලාප වල මුහුදු සීමාව මෙම ජන ප්‍රදේශයට අයත් එකඟතාවය මත මෙම කලාපය තුළ ගනුදෙනු සිදු කරන අතර එම නිසාම මෙය ද්විපාර්ශ්වික වේ

2. භූමිය

- .ශ්‍රී ලංකාවේ භූමි ප්‍රමාණය වර්ග කිලෝමීටර් 65610 කි.
- .මෙම ප්‍රධාන දූපත හා සෙසු දූපත් සමඟ සෙසු දූපත් වන මන්නාරම, බෙල්ස්ට්ටි ,නයනතිව්, කව්වතිව්, පුන්කුඩතිව් ,කයිට්ස් ,අනලතිව් හා මණ්ඩලතිව් ඇතුළු සෙසු දූපත් ශ්‍රී ලංකා භූමි කොටසට අයත්

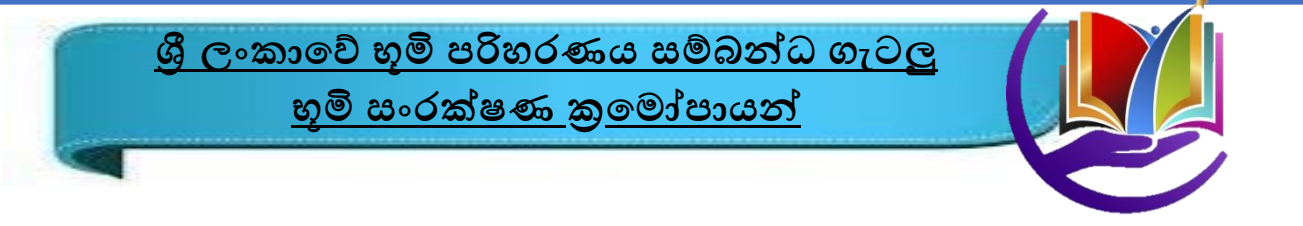
• විවිධ කටයුතු සඳහා හෝ භූමිය උපයෝගී කරගැනීම ප්‍රයෝජනයට ගැනීම භූමිපරිහරණය ලෙස සරලව හැඳින්විය හැකිය.

• ශ්‍රී ලංකා භූමිය තුළ භූමි පරිහරණය කිසියම් රටාවකට සිදුවී ඇති ආකාරය හඳුනාගත හැකිය .

උදාහරණ -

- වෙරළබඩ ප්‍රදේශය - ධීවර කටයුතු /සංචාරක කටයුතු
- වියළි කලාපය - වර්ෂාපෝෂිත වගාවන්/ වාරි කටයුතු
- නාගරික ප්‍රදේශ - කර්මාන්ත සේවා ස්ථාන /තට්ටු නිවාස /දියුණු මාර්ග පද්ධතිය
- ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ - විසිරුණු ජනාවාස ගෙවතු ආශ්‍රිතව පතල් හා කැණීම් කටයුතු
- කඳුකර ප්‍රදේශ - හෙල්මළු වගාව/තේ වතු/ ජලාශ

භූමි පරිහරණය සම්බන්ධ ගැටලු

- බෑවුම් හෙළි කිරීම නිසා පාංශු බාදනය වනාන්තර විනාශය, වනජීවීන් විනාශ වීම
- වෙරළබඩ පරිසරය විනාශවීම
- තෙත් බිම් විනාශ වීම
- ස්වභාව සෞන්දර්ය විනාශ වීම
- ජෛව විවිධත්වයට හානි සිදුවීම
- ජල උල්පත් සිදියාම
- පානීය ජල හිඟය
- නිවාස හා දේපළවලට සිදුවන හානි
- ආන්තික බිම් නිසා වසංගත රෝග වියාජනය වීම
- ගංවතුර අධිකවීම
- නායයාම් බහුල වීම

භූමි සංරක්ෂණ ක්‍රමෝපායන්

- ඉඩම් පරිහරණ ජරතීපත්ති සැලසුම් බල ගැන්වීම
- ජනතාව දැනුවත් කිරීම
- විකල්ප වෘත්තීන් වල යෙදවීම
- ස්වභාවික වන රක්ෂිත පිහිටුවීම
- වනජීවී රක්ෂිත පිහිටුවීම
- හිරිගල් හා කොරල්පර කැඩීම තහනම් කිරීම
- නීති රීති බලගැන්වීම
- වන වගාව වියාජනය කිරීම
- පරිසර පද්ධතියට හිතකර බෝග පමණක් වගා කිරීම